

The background of the slide is a light gray gradient with several realistic water droplets of various sizes scattered across it. The droplets have highlights and shadows, giving them a three-dimensional appearance.

1. ENSIMMÄISEN ASTEEN POLYNOMIFUNKTIO

1.1 LINEAARINEN RIIPPUVUUS

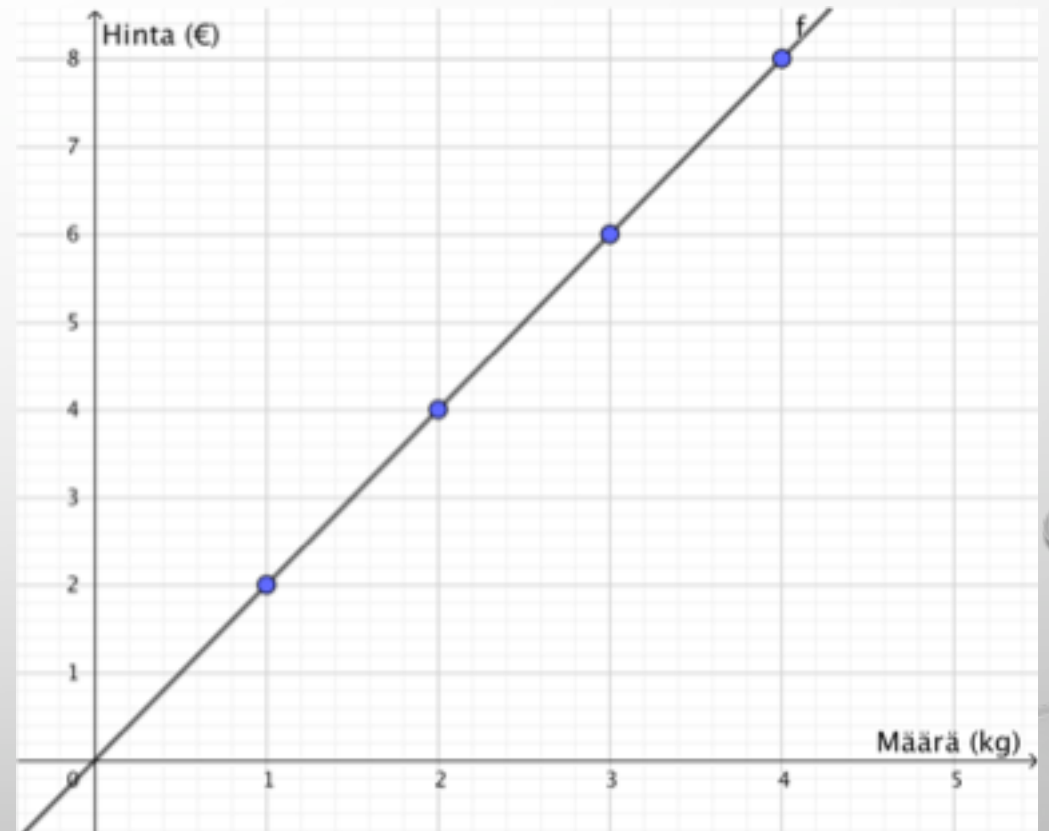
1.2 SUORAN YHTÄLÖ

1.1 LINEAARINEN RIIPPUVUUS

LINEAARINEN RIIPPUVUUS:

Kahden muuttujan välillä on lineaarinen riippuvuus, jos niiden välinen yhteys voidaan kuvata suoralla tai sen osalla.

Esim. Määrän ja hinnan välillä on lineaarinen riippuvuus.

FUNKTIO

Funktio on sääntö, jolla voidaan selvittää jokaista muuttujan arvoa vastaava funktion arvo.

Esim.

$$f(x) = -3x + 6$$

funktio nimi   muuttuja   funktion lauseke

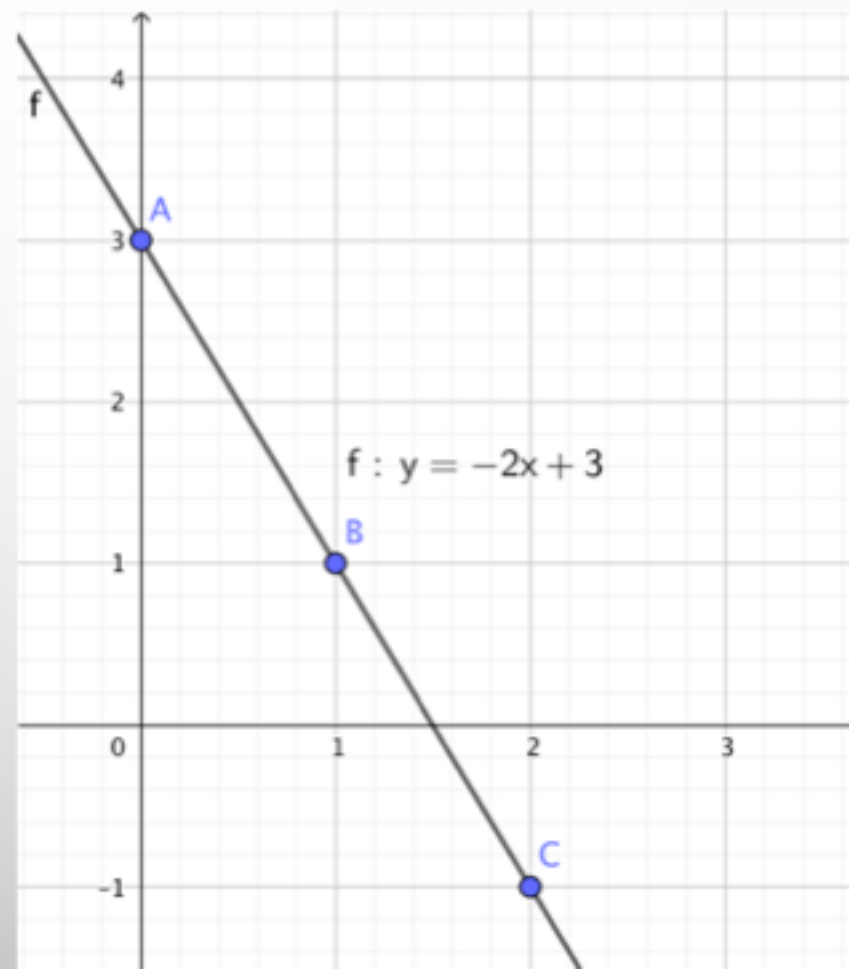
Funktiota kutsutaan ensimmäisen asteen polynomifunktioksi, jos sen lauseke on muotoa $f(x) = kx + b$, jossa k ja b ovat vakioita ja $k \neq 0$.

Ensimmäisen asteen polynomifunktion kuvaaja on suora, jonka yhtälö on $y = kx + b$.

Esim. Piirrä funktion $f(x) = -2x + 3$ kuvaaja ja tutki laskemalla onko piste $(4, -5)$ suoralla.

Funktiota $f(x) = -2x + 3$ kuvaa suora $y = -2x + 3$. Lasketaan suoralle kolme pistettä .

x	$y = -2x + 3$	(x, y)
0	$-2 \cdot 0 + 3 = 3$	$(0, 3)$
1	$-2 \cdot 1 + 3 = 1$	$(1, 1)$
2	$-2 \cdot 2 + 3 = -1$	$(2, -1)$

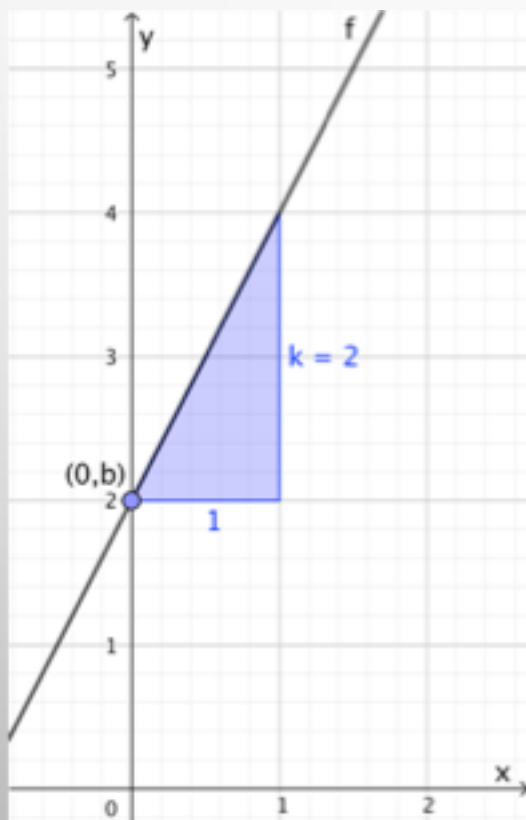
Piste on suoralla, jos sen koordinaatit toteuttavat suoran yhtälön. Sijoitetaan pisteen $(4, -5)$ x-koordinaatti yhtälöön ja tutkitaan saadaanko y-koordinaatin arvoksi -5 :

$$y = -2x + 3 = -2 \cdot 4 + 3 = -8 + 3 = -5$$

Koska y-koordinaatin arvoksi saatiin -5 , piste $(4, -5)$ on suoralla.

1.2 SUORAN YHTÄLÖ

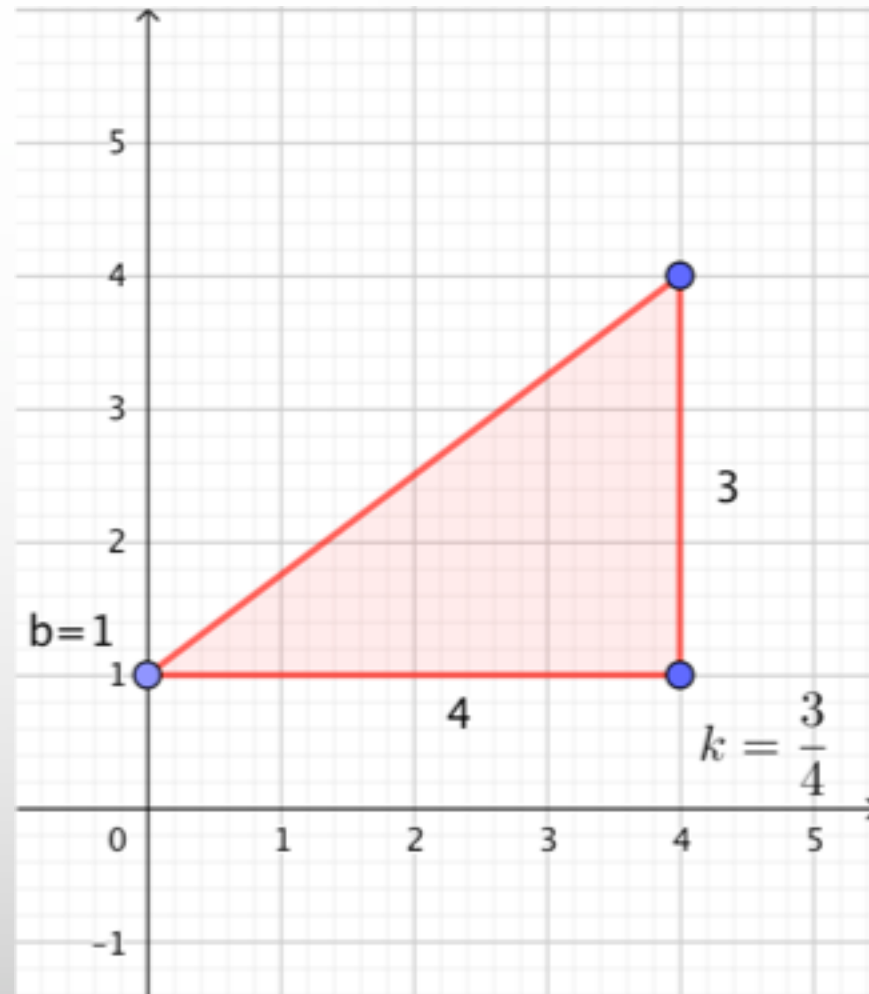
- Suoran $y = kx + b$ kulmakerroin k ilmaisee suoran kaltevuuden.
- Vakiotermi b ilmaisee suoran ja y - akselin leikkauspisteen $(0, b)$

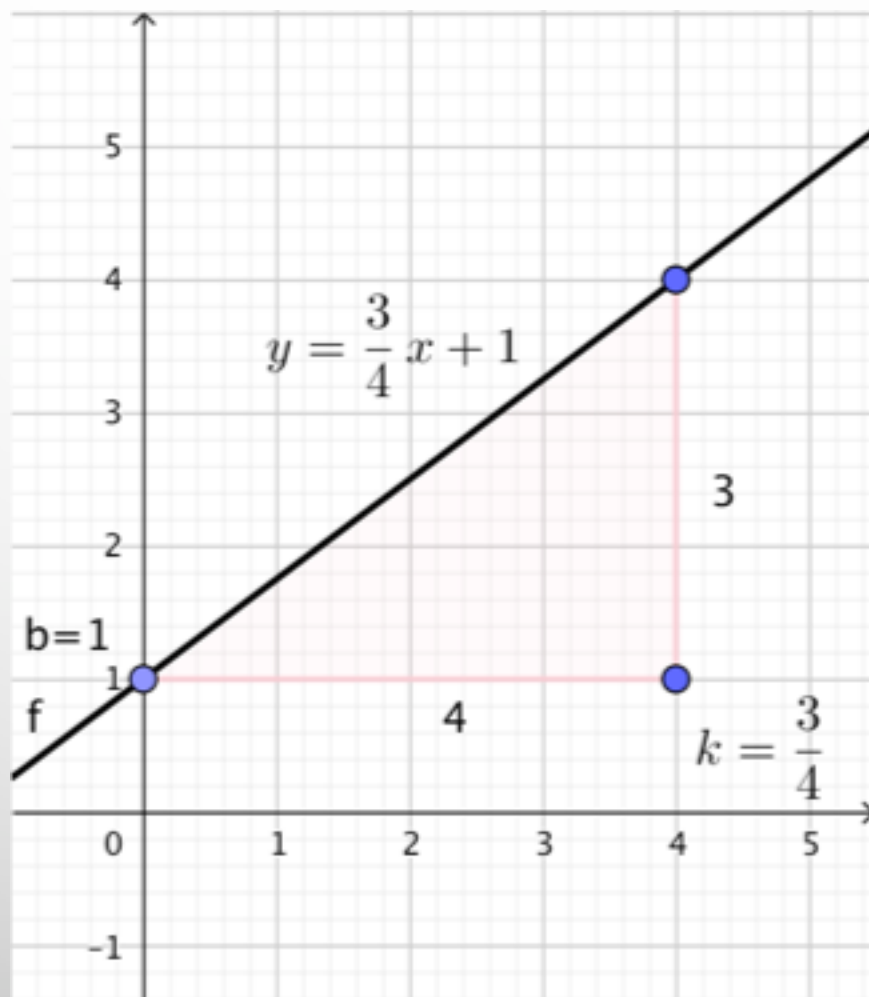
- Kun suoran pisteen x - koordinaatti kasvaa yhdellä yksilöllä, sen y - koordinaatti muuttuu k yksikköä
- Kulmakerroin saadaan, kun y -koordinaatin muutos jaetaan x - koordinaatin muutoksella.
- Laskevalla suoralla k on negatiivinen.

Esim. Piirrä suora $y = \frac{3}{4}x + 1$ ilman teknisiä apuvälineitä

Suoran yhtälöstä saadaan, että $b = 1$.
Kun suoran kulmakerroin on $\frac{3}{4}$ saadaan
toinen piste siirtymällä x -akselilla
nimittäjän 4 verran ja y -akselilla
osoittajan 3 verran

Piirretään saatujen pisteiden kautta suora

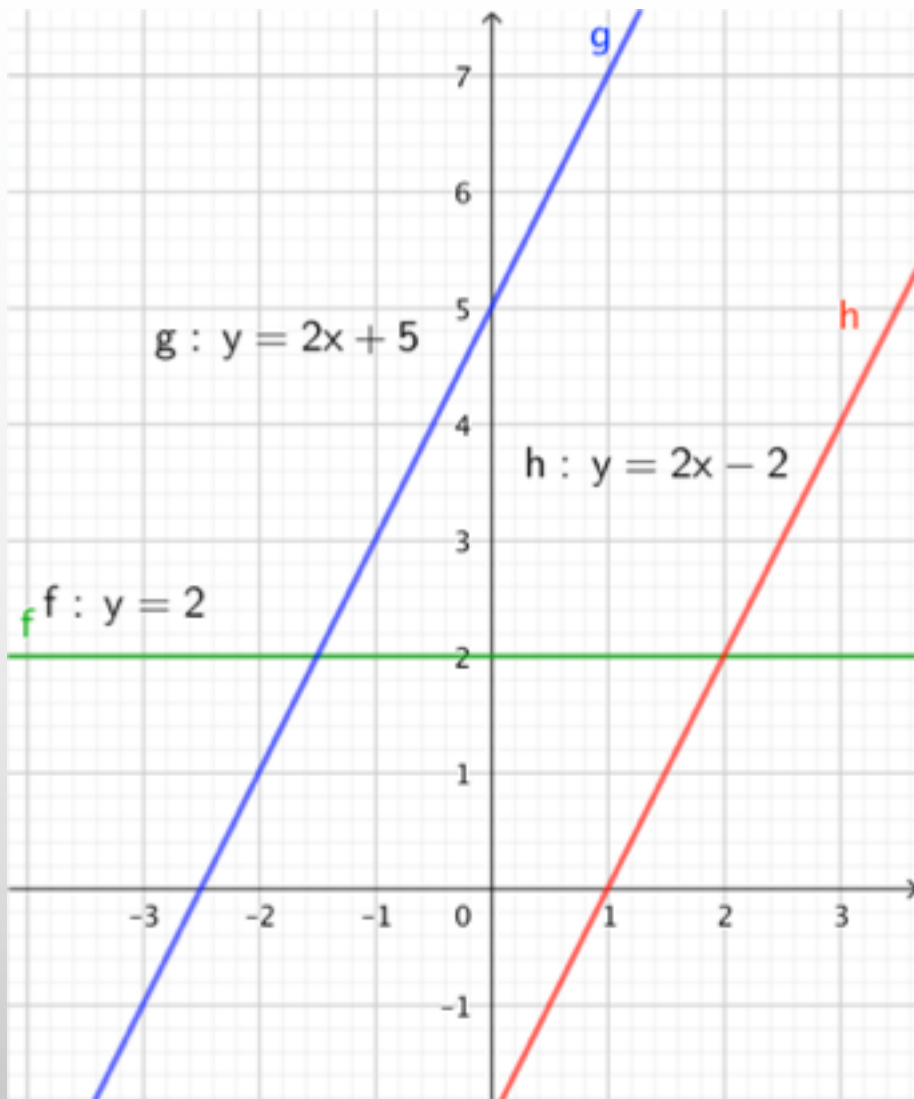

KOORDINAATTIAKSELIEN SUUNTAISET SUORAT:

- Muotoa $x = a$ olevat suorat ovat y -akselin suuntaisia.
- Muotoa $y = b$ olevat suorat ovat x -akselin suuntaisia.

YHDENSUUNTAISUUSEHTO:

- Jos suorien kulmakertoimet ovat samat tai suorat ovat y -akselin suuntaisia, suorat ovat yhdensuuntaisia.

- Suora f on muotoa $y=2$ ja x -akselin suuntainen
- Suorat g ja h ovat yhdensuuntaisia koska niiden kulmakertoimet ovat samat ($k = 2$)